

kampanja romskog civilnog sektora. Sa druge strane manja izlaznost u odnosu na prethodne izbore može biti pokazatelj političke pasivizacije dela populacije koji ionako slabo ostvaruje pravo na političku participaciju ili nedostatak poverenja u nacionalni savet kao instituciju.

Tokom trajanja kampanje za izbore Ženska romska mreža je ukazala na postojanje rodne neravnopravnosti u predstavničkim telima Republike Srbije i isključivanje izabralih članica iz procesa donošenja odluka, uprkos Zakonu o nacionalnim savetima nacionalnih manjina koji propisuje kvotu za manje zastupljen pol, a koji je donet, između ostalog, da bi se ispravilo dotadašnje isključivanje žena.

Uprkos postojanju programa stažiranja za mlade Rome i Romkinje, čiji je cilj ostvarivanje ravnomerne zastupljenosti nacionalnih manjina u javnoj upravi, broj zaposlenih Roma u javnoj administraciji i dalje ostaje zanemarljivo mali.

Iako programi stažiranja daju šansu mladim pripadnicima nacionalnih manjina da steknu iskustvo u radu državnih organa, i to na pitanjima koji ih se direktno tiču, ovaj program ne vodi ka mogućnosti trajnog zaposlenja u državnoj upravi i povećanju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina.

Od izuzetne važnosti za ostvarivanje kolektivnih prava romske nacionalne manjine jeste usvajanje odluke o standardizaciji romskog jezika od strane Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, ali kakvi će praktični dometi ove odluke biti za ostvarivanje prava na upotrebu jezika, informisanje, obrazovanje i negovanje romskog jezika, tek ostaje da se pokaže.

Zakonske odredbe za upisivanje „pravno nevidljivih lica“ sprovode se i daju ohrabrujuće rezultate ali i dalje nedovoljno brzo i efikasno. Do sada je više od 20.000 Roma upisano u matične knjige. Zakonske odredbe kojima se omogućava da se centri za socijalni rad koriste kao privremena adresa za potrebe prijavljivanja, nedosledno se primenjuju širom zemlje.

4.2. Diskriminacija Roma.

Strategija prevencije i zaštite od diskriminacije za period od 2013. do 2018. godine na više mesta ističe izloženost romske zajednice u Srbiji, a pogotovo njenih najranjivijih pripadnika – dece, žena, interno raseljenih lica, pravno nevidljivih lica – različitim oblicima diskriminacije, prevashodno verbalnim i fizičkim napadima, oštećenju objekata i segregaciji. Stoga, Strategija u delu koji se odnosi na nacionalne manjine, zasebno analizira položaj Roma (odeljak 4.2.2.3), sadrži posebne mere (mere 4.2.4 tačke 10–13) i ciljeve (odeljak 4.2.5.4) koji se odnose na romsku nacionalnu manjinu.

Svakako najznačajniji doprinosi u prevenciji i zaštiti od diskriminacije i dalje daje kancelarija Poverenice za zaštitu ravnopravnosti.

Česta je diskriminacija Roma i pri zapošljavanju. Tako je u jednom slučaju Poverenica za zaštitu ravnopravnosti, utvrdila diskriminacija Romkinje u postupku zasnivanja radnog